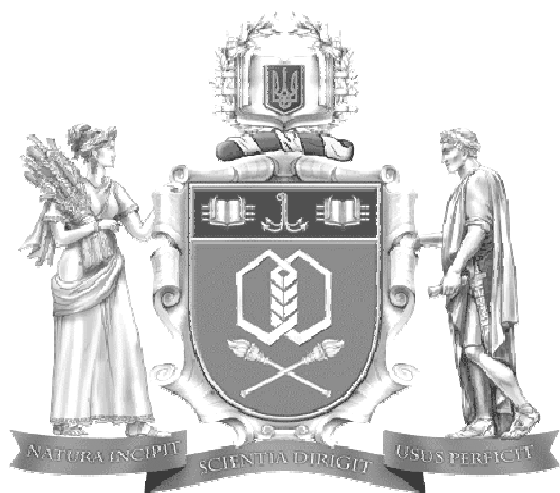

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

46

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення навчального
процесу в умовах запровадження нового
Закону України «Про вищу освіту»*

ОДЕСА 2015

Матеріали друкуються відповідно до рішення 46-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення навчального процесу в умовах запровадження нового Закону України «Про вищу освіту»”, яка проходила 8–10 квітня 2015 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Загорученко М.В., канд. техн. наук, доцент,
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Нарушевич-Васильєва О.В., канд. філол. наук, доцент.

У зв'язку з цим формуються парадигми навчання у ВНЗ: 1. Забезпечення єдності у науковій та навчальній діяльності студентів; 2. Професійна спрямованість та фахова мобільність; 3. Проблемність; 4. Емоційність всього процесу навчання.

На основі синтезу цих парадигм визначають групи принципів навчання у вищій школі:

- орієнтованість вищої школи на розвиток особистості майбутнього фахівця;
- відповідність змісту освіти сучасним прогнозованим тенденціям розвитку науки (техніки) та виробництва (технологій);
- оптимальне сполучення загальних, групових та індивідуальних форм організації навчального процесу;
- раціональне застосування сучасних методів і засобів навчання на різних етапах підготовки фахівців;
- відповідність результатів підготовки фахівців вимогам з боку конкретної сфери професійної діяльності, забезпечення їхньої конкурентоспроможності.

У сучасній науковій літературі констатують п'ять методів навчання (у кожному наступному методі зростає ступінь активності та самостійності студента):

1. **Пяснюючо-ілюстрований метод** – передбачає трансляцію студентові великої кількості інформації у «готовому» вигляді під час лекції та з навчальної і методичної літератури.

2. До **репродуктивного методу** відносять застосування вивченого на основі зразку чи правила. Тут студенти діють по інструкціям, правилам у аналогічних, східних з типовим зразком, ситуаціях.

3. **Метод проблемного викладення** полягає у такому алгоритмі дій викладача: постановка проблеми, формулювання пізнавального завдання, порівняння різних підходів і, нарешті, демонстрація способу вирішення. Тут студенти стають співучасниками наукового пошуку.

4. **Евристичний метод** – це організація педагогом активного пошуку вирішення пізнавальних завдань.

5. **Дослідницький метод** полягає у тому, що після аналізу матеріалу, формулювання проблем і завдань, короткого інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, першоджерела, виконують дії пошукового характеру в дослідницькій діяльності.

ЛЕКЦІЯ ЯК НЕІМІТАЦІЙНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ

Г.А. Шевченко

Суть активних методів навчання, спрямованих на формування вмінь і навичок майбутніх фахівців, полягає у забезпеченні виконання студентами завдань у процесі рішення яких вони самостійно набувають вмінь і навички.

Прояв та розвиток активних методів навчання обумовлено тим, що перед навчанням було поставлено завдання не тільки засвоєння студентами знань і формування професійних вмінь та навичок, але й розвиток творчих і комунікативних здібностей особистості, формування особистісного підходу до виникаючої проблеми.

Проблемна лекція розпочинається з постановки проблеми, яку необхідно вирішити у ході викладання матеріалу. Проблемні питання вирізняються тим, що прихована у них проблема потребує не однотипного вирішення, тобто готової схеми вирішення у минулому досвіді немає. Для відповіді потрібним є роздум, що забезпечує творче засвоєння студентами принципів і закономірностей науки.

Лекція-візуалізація є результатом нового використання принципу наглядності. Вона вчить студентів переробляти усну і письмову інформацію у візуальну форму, що забезпечує вміння систематизувати та виділяти найбільш значущі положення.

Лекція вдвох подається студентам у живому діалогічному спілкуванні двох викладачів поміж собою. Тут моделюються реальні професійні ситуації обговорення теоретичних питань з різних позицій двома фахівцями (теоретиком і практиком, прибічником і супротивником тощо). Вимушені порівнювати студенти виробляють власну позицію щодо проблеми.

Лекція із заздалегідь запланованими помилками розробляється для розвитку у студентів вмінь оперативно аналізувати професійні ситуації, виступати у ролі експертів, опонентів, рецензентів, вміти виділяти хибну або неточну інформацію. По ходу лекції студенти повинні фіксувати помилки чи неточності; наприкінці лекцій відводиться 10-15 хвилин на обговорення правильних відповідей.

Лекція – прес-конференція має специфічний порядок проведення: після проголошення лектором теми протягом трьох хвилин студенти повинні письмово поставити питання по заданій темі, після чого у ході зв'язаного розкриття теми лектор відповідає на питання та проводить підсумкову оцінку питань як відображення знань та інтересів слухачів.

Лекція-бесіда чи «діалог з аудиторією» дозволяє залучити увагу студентів до найважливіших питань теми, визначити зміст і темп викладання матеріалу з урахуванням особливостей студентів.

Лекція-дискусія – це взаємодія викладача і студентів, вільний обмін ідеями, поглядами та судженнями по питанню, що вивчається. Такий підхід значно активізує пізнавальну діяльність аудиторії.

Лекція з розглядом конкретних ситуацій по формі схожа з лекцією-дискусією, проте на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію.

Різноманіття методів проведення лекційного заняття змінює роль викладача, який стає не тільки носієм знань, але й наставником, який ініціює творчі пошуки студентів.

КАДРИ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В.В. Немченко	80
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ Д.О. Жигунов, О.С. Волошенко	81
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ЯК ФАКТОР ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ М.М. Зацеркляний	83
ПРОБЛЕМНІ ЛЕКЦІЇ В ПІДГОТОВЦІ ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ФАХІВЦІВ І.А. Дюдіна, Н.А. Ткаченко, Є.О. Ізбаш	86
ПОГЛЯДИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТІВ О.В. Севастьянова, Н.А. Ткаченко	88
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ПРИ РОЗРОБЦІ КНМЗД «ХІМІЯ І ФІЗИКА МОЛОКА І МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ» І.А. Дюдіна, Н.А. Ткаченко	90
КОНЦЕПЦІЇ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОВІДНИХ ПІДПРИЄМСТВ В.Є. Браженко, О.О. Фесенко	91
РОЛЬ ПАРЕМІЙ У СУЧАСНІЙ КОМУНІКАТИВНІЙ ПРАКТИЦІ Г.І. Віват	92
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ СТАНДАРТІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ О.В. Нарушевич-Васильєва	93
КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ А.В. Макаринська, О.Є. Воєцька	96
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ А.В. Макаринська, Н.В. Хоренжий	97
АКТИВІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ О.Є. Воєцька, А.П. Лапінська, А.В. Макаринська	99
ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНА ПРАКТИКА: ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ О.Є. Воєцька, А.П. Лапінська, Т.В. Бордун	100
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ» О.Є. Воєцька, Т.В. Бордун	101
ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ Г.В. Ангелов, Л.Л. Блохіна	102
СУТЬ І СПЕЦИФІКА ТЕОРІЇ НАВЧАННЯ У ВНЗ Г.А. Шевченко, Ю.М. Мельник, А.П. Зюганов	103
ЛЕКЦІЯ ЯК НЕІМІТАЦІЙНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ Г.А. Шевченко	104
СУТЬ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ СУЧАСНОГО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ З ФІЛОСОФІЇ Ю.М. Мельник, Г.А. Шевченко, А.П. Зюганов	106
РОЗШИРЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ БАЗИ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ПОЛІТОЛОГІЇ ЯК ОДИН З АСПЕКТІВ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ Є.В. Іванов	107
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ Ю.М. Мельник	108
ІНФОРМАЦІЙНИЙ САЙТ ВИКЛАДАЧА Н.О. Дец, Д.В. Дец	109
РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПУСКНИКІВ ОНАХТ Т.А. Манолі, Г.С. Паламарчук, С.А. Памбук, Н.М. Кушніренко	110
КОМПЛЕКСНІ ДИПЛОМНІ ПРОЕКТИ У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ Л.В. Агунова, Н.Г. Азарова	112
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКОНАННІ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З «ОСНОВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ» Т.В. Стрікаленко, О.М. Берегова, В.М. Тіщенко, Ю.В. Дудник	113